

1

Ehl-i dalaletin vekili, şirke delil
olarak kâinatta neyi öne sürüyor?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 1

Varlıkların sebeplere bağılı görünmesini ve her işin bir sebep üzerinden yürümesini delil gibi göstermeye çalışıyor.

2

Cevabın başında sebeplerle sonuçların bağlanması hangi üç esasla ilişkilendiriliyor?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 2

İlâhî irade, hikmet ve isimlerin görünmesiyle ilişkilendiriliyor.

3

İlâhî isimlerin görünmek istemesi
ifadesi, sebeplerin niçin
bulunduğunu nasıl açıklar?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 3

Kâinattaki işlerde farklı isimlerin tecelli etmesine uygun bir düzen kurulduğunu açıklar.

4

İnsanın en açık tercihli işleri
arasında hangi üç örnek veriliyor?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 4

Yeme, konuşma ve düşünme
örnek veriliyor.

5

Bedenin beslenmesi ve meyvenin oluşması gibi aşamalar neden anılıyor?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 5

Bir sonucun ortaya çıkması için insanın elini aşan çok geniş bir düzen bulunduğunu göstermek için anılıyor.

6

Metinde sözün çok kişiye ulaşması için hangi örnekleme kullanılıyor?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 6

Küçük bir başlangıcın dallanıp budaklanan büyük bir neticeye dönüşmesi örneği kullanılıyor.

7

Metne göre insan bile gerçek yaratma yapamıyorsa, cansızlar ve hayvanlar için nasıl bir sonuç çıkarılır?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 7

Onların da gerçek anlamda yaratıcı ve bağımsız etkili olamayacağı anlaşılır.

8

Padişah benzetmesinde asıl yetki kimdedir?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 8

Hediyeyi veren hükümdardadır.

9

Rububiyet açısından sebeplerin
hissesi neden yoktur?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 9

Çünkü terbiye etme, yönetme ve yaratma işi onlara değil Allah'a aittir.

10

Parçada karşı tarafın ileri sürdüğü
ana itiraz nedir?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 10

Sebeplerin düzenli görünmesinden yola çıkıp onların etkili olabileceğini ve böylece ortaklık düşünülebileceğini söylemesidir.

11

Metindeki cevaba göre bu
görünüş niçin kurulmuştur?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 11

Allah'ın dilemesi ve hikmeti gereği, ayrıca isimlerinin tecellisi için kurulmuştur.

12

Sebeplerin kurulmasının ardında
hangi iki temel anlam özellikle
vurgulanıyor?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 12

İlâhî hikmet ve Allah'ın isimlerinin görünmesi özellikle vurgulanıyor.

13

İnsanın en belirgin serbest
fiillerinin bile sınırlı olması neyi
ispatlamak için kullanılıyor?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 13

Görünürde güçlü olan insanın bile hakikî yaratıcı olmadığını göstermek için kullanılıyor.

14

Konuşma sırasında insanın yaptığı iş ile sözün ulaştığı sonuç arasında nasıl bir fark var?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 14

İnsan küçük bir başlangıç yapıyor;
sonuç ise çok geniş ve yaygın
oluyor.

15

Metne göre hayal neden yetişir
gibi görünür de irade yetişemez?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 15

Çünkü hayal tasavvur eder, fakat irade ve güç o geniş neticeleri bizzat meydana getiremez.

16

İnsanın sınırlılığı, tabiat ve diğer sebepler hakkında hangi hükme götürüyor?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 16

Onların da bağımsız ve gerçek tasarruf sahibi olamayacağı hükmüne götürüyor.

17

Sebeplerin birer “örtü” gibi gösterilmesi neyi gizlemek için değil, neyi bildirmek içindir?

Cevap 17

Asıl yaratanın Allah olduğunu,
sebeplerin ise sadece dışta
görünen vasıtalar olduğunu
bildirmek içindir.

18

Metne göre sebeplerin tek meşru payı nedir?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 18

Hizmet etmek ve kulluk düzeni
içinde vazife görmek.

19

Metinde, sapkın düşüncüyü savunan kişinin son olarak dayandığı nokta nedir?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 19

Sebeplerin düzenli şekilde yer almasını, onların etkili olduğuna işaret saymasıdır.

20

Cevapta önce hangi denge kuruluyor: sebepler tamamen yok mu sayılıyor, yoksa başka bir yere mi konuluyor?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 20

Sebepler yok sayılmıyor; fakat asıl güç sahibi değil, araç konumuna yerleştiriliyor.

21

Sebepler arasında en değerli ve seçme gücü en geniş olan varlık olarak hangisi gösteriliyor?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 21

İnsan gösteriliyor.

22

İnsanın yeme fiilinde yaptığı iş,
bütün sürecin ne kadarını temsil
ediyor?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 22

Çok küçük bir bölümünü temsil ediyor.

23

Konuşma fiilinde insanın yaptığı
ile ortaya çıkan sonuç arasındaki
orantısızlık neyi gösterir?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 23

Sebeple sonucun büyüklüğünün aynı olmadığını ve asıl düzenleyenin başka olduğunu gösterir.

24

Bir sözün ağızdan çıktıktan sonraki yayılması, insanın yaratıcı güç sahibi olmadığını nasıl gösteriyor?

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi

Cevap 24

Çünkü küçücük bir söz çok kişiye ulaşüyor ve büyük sonuçlar doğuruyor; insanın kısa ve sınırlı gücü bunu tek başına kurup idare etmeve vetmivor.